

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6-50
za en mesec " " " 2-20
za Nemčijo olosetno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V upravištvu:

Za celo leto naprej . K 22-40
za pol leta " " " 11-20
za četrt leta " " " 5-60
za en mesec " " " 1-90
S pošiljanjem na dom stane na mesec 2 K. Posamezne št. 10 v.

SLOVENE

Inserati:

Enostolpna petivrstna (72 mm):
za enkrat . . . . . po 15 v
za dvakrat . . . . . " 13 "
za trikrat . . . . . " 10 "
za več ko trikrat . . . . . " 9 "

V reklamnih noticah stane enostolpna garmondvrsta 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljanju primeren popust.

Izhaja:

vsak dan, izvenim nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvu je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Sprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Upravišškega telefona št. 188. —

Današnja številka obsega 6 strani.

O strah in groza!

Poslanec Pitacco, liberalni nacionalc, ki zastopa nek tržaški okraj na Dunaju, je v turinskem listu »Stampa« objavil članek o položaju Lahov v Avstriji, ki bo gotovo hudo razburil brate v kraljestvu in pač ne bo utrdil »pristržnega« razmerja med nami in našo zaveznico na jugu.

Pitacco razlaga trializem in pravi, da se mu zdi, da ga pospešujejo tudi nekateri zelo visoki krogi. Glavna težnja trializma da je, dobiti Trst v roke. Pri tem podpira Slovence naravni razvoj, ker Trst rabi vedno več delavstva iz Kranjske, in pa — vlada. Ta nastavlja zlasti slovenski železniški personal in nižje uradništvo, je Trstu vsilila občinsko reformo, ki pomnožuje število slovenskih poslancev in je vzela mestu precejšen in važen del avtonomije. Slovani imajo v Trstu že pet bank (da jih je vlada ustanovila, Pitacco začuda ne pravi). Nato govori tržaški poslanec o vplivu vojaških krogov na politične razmere. V puljskem arzenalu se laško delavstvo čedalje bolj izpodriva, v višjih službah sploh ni več Lahov in niti sodniki se v Pulju ne morejo imenovati, če jih ne aprokira vojaško poveljstvo. Neko osebo, ki je na puljskem trgu kupovala golobe-letavce, so zaprli in, da si je bila dvakrat oproščena, je vojaška oblast napravila še tretji rekurz, tako da je bila finančno ruiniрана. Nekega sodnika v Pulju, ki je glasoval za laškega kandidata, so odstavili; nekega občinskega uradnika v Dalmaciji, ki je krstil svojo hčer za »Mafaldo«, so šikanirali; nek dijak, ki je prosil za priznanje svojih študij v kraljestvu, ni bil uslišan, ker ga je policija za iredenta označila; mornariški poveljnik Montecuccoli ima doma celo zbirko laških razglednic, tiskovin in brošur, katere kaže okoli, laške univerze v Trstu pa vlada sploh ne mara, ker noče, da bi Adria ostala laška.

Gospod Pitacco je tu kaj črno položaj naslikal, bratje v kraljestvu mu pa bodo seveda verjeli. Kar se Trsta tiče, vlada Slovincem nikoli ni pomagala, jim tudi zdaj ne in tudi ne bo, ampak se vseskozi na Lahe ozira, katerim je dala celo cesarskega namestnika, kateri je odkrito izpovedal laško-nacionalni program tako za svojo osebo kakor za svoje delo: to je bil baron Rinaldini, pod katerim se je vlada iredente bala in ji dala vse mogoče koncesije, pustila ustanavljati iredentov-

ska društva, ni stavila nikoli nobenih ovir iredentovskim demonstracijam in pustila Slovence daviti tako, da njihovi poslanci celo v postavodajavnih zastopih niso bili življenja varni! Goess je istotako iredento gladil, princ Hohenlohe se je pa postavil izpočetka na stališče najširše liberalitete, vsled česar so iredentariji tudi uganjali, kar so hoteli: seveda ni vlada mogla, ko je zapihal demokratičen veter sploh po celi državi, socialistom in Slovincem braniti, kar je Lahom dovoljevala. Toda pod Hohenlohom so začeli zoreti sadovi prejšnje iredentofilske politike; Ricciotti Garibaldi je imel v Trstu organizirane prostovoljce in pozneje se je ta reč prelevila v športna društva, dejstvo, ki ga oprostilni razsodbi v Celovcu in Gradcu ne spravi iz sveta! Bil je že natančno določen dan, kdaj se ima začeti splošna vstaja, ravnotako pa se je pojavilo to gibanje za časa aneksije, kjer je morala policija presneto paziti na različne tičke in je bila pripravljena takoj, ko bi izbruhnila morebitna vojska iz Italijo, postaviti v Trstu pod ključ najuglednejše osebe laškega tabora. Če je zapihal ostrejši veter zoper Lahe, je to posledica iredente. Kdo bo pa nadaljeval v puljskem arzenalu laške uslužbenice, ko pa je izkušnja pokazala, da je vsak drugi špion?

Kar pa se tiče discipliniranih uradnikov, niso ti bili kaznovani, ker so za laške kandidate glasovali, ampak ker so na nedopusten način hujskali zoper vlado in državno misel v obče. Slovani pa postajajo sami močni in zato ne potrebujejo vlade, gospod Pitacco. Pač pa kaže vaš jok in stok po različnih listih, da vam je strašno žal, da vas ne podpirajo več baroni Rinaldini in Goessi in da vam vlada ne dovoljuje več kar meni nič tebi nič Slovence preganjati kakor bi vi menda radi, ki ste omadežavali s krutimi nasilstvi »latinsko ime« za vse večne čase.

Shod ljubljanskih obrtnikov.

Včeraj dopoldne, na sv. Štefana dan, se je vršil v »Rokodelskem domu« dobro obiskan društven shod »Obrambne zveze obrtnikov«. Shodu je predsedoval Zvezni predsednik Jos. Weibl. Kot prvi govornik je deželni odbornik dr. Ivan Zaječ temeljito bičal ljubljanske razmere, zlasti pa še prejšnje občinsko gospodarstvo pod Hribarjem

s posebnim ozirom na obrtnike. Izvajal je približno sledeče:

Ljubljanska avtonomija v razvalinah.

Avtonomija ljubljanskega stolnega mesta je v razvalinah. Na magistratu gospodari vladni komisar. Kadar gre ljubljanski meščan mimo magistrata, mu mora krvaveti srce, ko vidi zlomljeno svojo samoupravo. Toda kakšno je razpoloženje? Nikjer ni videti žalovanja, nikomur ni žal za bivšo samoupravo! Odkod to? Ne bilo bi tega, ako bi avtonomija ljubljanskega mesta ne slonela na eni sami stranki, ki je dejansko stranka manjšine in ki je sama kot taka slonela samo na eni osebi — na Hribarju. Pač žalostno je, da je morala sloneti avtonomija Ljubljane samo na enem človeku. S. L. S. je zavladala po deželi. Dobila je v svoje roke deželni zastop in pokazala je, da ima srce za ljudstvo. Prva naloga novega deželnega zastopa je bila, da reformira občinski red za Ljubljano, da ji vrne samoupravo, ki so jo drugi potepali v blato vsled svoje častilakomnosti in neprevidnosti. Zanj pa je bilo mogoče samo z volivnim redom, ki je modern. Odslej naprej ne bomo več žalovali na razvalinah ljubljanske samouprave, ker bo odslej slonela na ramah širokih slojev, ki jo bodo znali zadostno varovati. Nasprotniki moderne reforme občinskega volivnega reda so žugali z obstrukcijo. Ko pa je prišla stvar v deželni zbor, je mirno tekla dalje. Občinski volivni red za Ljubljano je postal zakon. Res je, da je nekoliko kompliciran, zato hočem razložiti temeljne točke.

Govornik nato razlaga volivno reformo in eventualne strankarske kombinacije v novem občinskem svetu, glede S. L. S. pa izvaja:

Ne prerokujemo, ampak to rečemo, da se bo morala S. L. S. postaviti na lastne noge tudi v občinskem svetu, in sicer v prvi vrsti v gospodarskih vprašanjih. Gotovo je, da bo S. L. S. vladala po veljavi svojih idej in po izvrševanju svojega programa. S. L. S. bo zato vodilna v občinskem svetu. Bili so ljudje, ki so kritikovali novi občinski volivni red. Vsakdo pa, kdor ga pozna, mora pa priznati, da je pravičen, in to so priznali tudi nasprotniki. Prišli pa so tudi drugi in so ugovarjali: To je nesreča. Stanovi se bodo zbirali in vsak stan se bo postavil na lastne noge ter bo postavljaj svoje kandidate. Nemogoče je, da bi kak posamezni stan prišel po proporcijem sistemu v obč. svet. Dandanes more doseči kak posamezen stan le kaj, ako se na-

sloni na močno stranko. In ako se nasloni obrtni stan na S. L. S., bodo dobili obrtniki v občinski svet več mandátov, kakor pa če bi kandidirali obrtniki sami, ker hoče S. L. S. dvigniti obrtni stan. Liberalna stranka pa za resnega človeka nima pomena, ker kako bi skrbela za druge, ako ima preveč posla sama s seboj! Niti mladina niti starinom ni drugega kakor za volitve, ker je razprtija prevelika. Niti mladini, niti starini ne bodo sami kotaki postavili svojih kandidatov, ker dobro vedo, da bi se blamirali. Nam pa se gre za to, da spravimo Ljubljano in močvirja. Na magistratu vlada komisar pl. Laschan, a vsi mestni uradniki so že sedaj veseli, da ni več nad njim župana Hribarja. (Veselost.) Nam se gre za to, da popravimo, kar so liberalci zagrešili. Vsi oni, ki jim je res in interes Ljubljane na srcu, bodo šli za Slovensko Ljudsko Stranko.

Hotel »Tivoli«.

Poglejmo samo nekoliko Hribarjevo delo na magistratu. Marsikomu hotel »Tivoli« dopada in ugaja. Danes se mora gledati, da se privah tok tujkega prometa v Ljubljano, ker se s tem koristi obrtništvo in dviga davčna moč Ljubljane. S stvarmi pa ki se delajo z javnimi sredstvi, se mora ravnati tako, da se javnosti ne oškoduje. Za hotel »Tivoli« so bivši občinski gospodarji proračunali 100.000 K. naenkrat pa je bilo treba odračunati 196.000 kron. Kendi so kot obrtniki na ložili ogromno najemnine 14.000 kron da bi tako zakrili s tem denarjem svoje grehe. Kenda najemnine ni zmogel iz tako so blamirali mestno upravo iz obrtnik Kenda je prišel v neugoden položaj. Prvo leto so napravili obrtniku 1 tisoč kron, da bi se bahali, češ, kako izborna se rentuje naše podjetje. Mestna blagajna je morala najeti za »Tivoli« posojilo. Obresti tega posojila morajo plačevati davkoplačevalci vzdrževati je treba poslopje in treba beše 30.000 do 40.000 kron investirati v »Tivoli« mestnega denarja, če se hoče da bo mogel Kenda nadaljevati svoje obrt. Kleti so sezidali neporabne, gospodarskega poslopja nobenega ni shrambe so pozabili, kuhinja je premajhna itd. Treba je novo poslopje prenaraditi in »Tivoli« bo stal 280.000 kron in noben gostilničar ne bo mogel izhajati v njem. Ako bi »Tivoli« stal 250.000 K, bi moral nesti 22.000 K obresti, ako hočemo, da se obrestuje in amortizuje kapital. Ko je prišel na magistrat Laschan, je pokazal, da ima več srca za obrtnika kot pa prejšnji

LISTEK.

Dragoceno božično darilo.

V tednu med Božičem in Novim letom sem imel slučajno opravila v društvenih zadevah v nekem sosednjem selu, kjer je obstajala že več let marljiva in cvetoča abstinenčna organizacija. Zvečer sem posetil malo društvenike tudi v njihovem društvenem prostoru. Ker sem bil že od preje znan z vsemi člani, se je kmalu razvila živahna zabava. Govorili smo o tem in onem in naposled tudi o božičnem delu otrok, posebno o rezljanih umetnostih dečkov. Pravil sem, da sem nekaj videl delo takega pametnega dečka-umetnika, ki je bil sestavljen v štirioglati steklenici, kakoršno rabijo v lekarnah, tri skupine, ki jih je bil zelo lepo izrezljal. Na dnu steklenice je bila postavljena skupina Kristovega rojstva, v sredi je bilo križanje in na vrhu Kristusov pokop. Ko sem to pravil, opazil sem, da je napravil poleg mene sedeči židarski mojster nekaj čuden obraz. Vprašal sem ga, če dvomi o resničnosti moje povesti in če ne verjame, da oi zamogel kdo spraviti take tri skupine v štirioglati steklenico. »O pač,«

odgovoril mi je mož, »ali jaz poznam umetnika, ki je daleč prekosil Vašega. Ta umetnik ni bil postavil v steklenico malih izrezljanih skupin, temveč je spravil v steklenico svojo celo hišo z vso njeno opravo, od kleti do podstrešja, svoj hlev z živino in še veliki svoj vrt.« Dejal sem mu, da ga ne razumem, in mož je nadaljeval: »Ta umetnik sem jaz sam. Hiša, hlev in vrt, o katerih sem govoril preje, so bili moja last. Kako bi bil vse to kmalu spravil v steklenico, to vam hočem povedati. Kot vajenec že sem se bil učil piti in vadil sem se v tem tako pridno, da sem kot pomočnik bil v pitju vsakemu možu kos. Nisem bil ravno še pijanec, ali rad sem izdal svoj težko prisluženi denar za kozarec »dobrega« žganja. Sčasoma sem postal samostojen in kmalu sem se oženil. Žena je imela malo posestvo in ker je šla moja obrt dobro, sva lahko zrla brez skrbi in polna upanja v bodočnost. Moje delo me je peljalo v mnoge gostilne in tako je prišlo, da sem moral tudi piti. Naposled sem tudi sam sklepal večino pogodb v gostilni. In delo je šlo slabše, podjetja sem zanemarjal, delali so le pomočniki in še ti slabo, ker jim je manjkalo nadzorstva. Vse prošnje moje žene so bile zaman. Moji stari, zvesti naročniki so me jeli zapuščati in tako so se skrčili

tudi dohodki. Vsled tega jesen sem iskal tolažbe edino le v pijači. In kmalu je imela polna steklenica svoj določen prostor tudi na moji pisalni mizi. Začel sem delati dolgove in obremenil tako svoje posestvo. Dokončal sem umetnino, hiša, vrt in hlev so bili kmalu v steklenici. Pa nakrat — bilo je pred desetimi leti — 4. decembra, me je srečal prijatelj, ki mi je očital odkrito in krepko moje početje. S strahom sem spoznal nesrečno in nevarno pot, katero sem hodil. Prijatelj me je opozoril na ravno započeto abstinenčno gibanje in mi je izsilil obljubo, da se bom vsaj do Svetih Treh kraljev zdržal vsake pijače. Prišlo so težke ure, muke polni dnevi. Mnogokrat sem že hotel preločiti dano besedo. Pa toliko moči sem še imel, da sem ostal stanovit. Sramoval sem se pa, pokazati svoje spremenjeno življenje. Zvečer sem se izprehajal po več ur, samo da bi ne mislila moja žena, da sem opustil pijančevanje. Pa kako kmalu so se mi odprle oči! Zdal se je spoznal sem tudi pogubo, proti kateri sem bil tako hitro plul. Storil sem trden sklep, da tudi po preteku preizkušnje živim kolikor mogoče zmerno. Pa bodeš li to tudi lahko izpolnjeval? vprašal sem se večkrat, ali odgovora si nisem vedel. Tako je rastle moja samozavest, spo-

znanje samega sebe in moje razmere so se vidno boljšale in z razmerami se je boljšalo tudi premoženje. Dva dni pred Božičem sem imel v žepu 90 kron. Premoženje je bilo poželenje, da bi vsaj nekoliko pil. Ali hitro sem tekel v kuhinjo, stresel ves denar na mizo in zaklical ženi, ki je začudeno zrla to moje početje: »Nepričakovano je došlo danes neko plačilo. Nakupi otrokom darila, da bodo imeli tudi enkrat Božič.« Nato sem zbežal ven in se podal k delu. Ves čas mi je pretresoval dušo ženin pogled, ki mi ga je dala ob mojih besedah.

Napočil je sveti večer. Ves dan je bilo v hiši veselo življenje. Otroci so hoteli k večernicam. Tudi jaz sem vstal in šel za njimi v cerkev. Tu sem si poiskal tih kotiček in se vdal občutkom, ki so prihajali v dušo.

»Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!« zadonel je spev iz mladih, svežih grl. Kako me je zadel ta glas v srce!

»Pokoje in mir tudi tebi in tvojim dragim, če si dobre volje, če se popolnoma odrečeš sovražniku, ki te hoče pogubiti!« tako je klical glas moje duše. Mogočno čuvstvo me je navdalo. Da! Hočem biti dobre volje!

Ko sem zapustil cerkev, sem si bil

občinski svet. Kendi je znižal najemnino na 7000 kron. Deficita bo vendar še vedno 15.000 K, in bržkone bomo morali plačati celih 22.000 K. Tako bomo 15.000 + 22.000 K, to je 37.000 kron, trpeli davkoplačevalci, ali kakor pravi Ribnikar — naši žepi!

Jubilejski most.

S tujim denarjem so zidali tudi betonski jubilejni most, ki je stal skoro pol milijona kron. Ljubljana je odnesla težke tisočake, ko so vpili delavci »Einmal drauf!« 480.000 kron smo morali plačati in še plačujemo! Takrat se je ravno začela razvijati tehnika z betonom. Hribar je menda bral v časopisih, da zidajo na Francoskem nekeje tudi betonski most in mislil si je: Ljubljana je napredna, tudi mi ga moramo imeti. In prepričan sem, da bi s tem denarjem lahko napravili v Ljubljani vse mostove. Sedaj pa imamo samo en most, vsi drugi so pa za nič.

Mestni Dom.

Vsak vogal »Mestnega doma« stane 100.000 kron, skupaj 400.000 kron. Na eni strani so zabarikadirali lepi hrib, ki mora biti vsakod izmed nas ponosen nanj, na drugi strani pa so postavili nepraktično stavbo, za katero bi niti polovico ne dobili, ako bi jo hotel kdo kupiti.

Obrtna šola.

Kaj pa z obrtno šolo? S. L. S. je na tem, da dvigne obrtni stan, kakor je kmečkega in delavskega. Toda pri državni obrtni šoli se je šlo samo za to, da bi se zopet na račun in v škodo davkoplačevalcev samo trenotno dvignil Hribar. Takrat so se vršile kravje kupčije, ko je bila naša stranka v najhujšem boju proti sovražnemu nemškemu vladnemu sistemu, takrat je hodil Hribar po ministrstvih in pritiskal kljuke. Hvala Bogu, da smo imeli takrat zaslombo v bratih Čehih. In zgodilo se je, da je bila Ljubljana silno udarjena. Izmešetaril je Hribar, da se odpíše 900.000 K posojila mestu ter s tem denarjem zgradi obrtno šolo. S. L. S. je stala vedno na stališču, da bo treba vladi odpisati ves dolg ter da se mora tudi vlada pokazati takrat Slovincem pravično ter dati ves denar za šolo. To stališče smo vedno zastopali. Če pa pride ljubljanski poslanec, potem mu seveda Bilinski ugodí, ker prihrani 1.000.000 K v škodo Ljubljane, ker bi morala vlada sama graditi, kar je že obljubila in kot je take šole povsod zidala. Ali more biti še človek, ki bi rekel, da je Hribar modro postopal?

Naše vodne sile.

Kako postopajo liberalci glede deželnih električnih central, je znano. V tem vprašanju so pokazali, kako silno so nazadnjaški. Ravno Kranjska je tako srečna dežela, da ima še mnogo vodnih sil, ki bi lahko služile obratovanju, bodisi kmetu ali obrtniku. Tudi na Češkem imajo mnogo vodnih sil, a vse so okupirane in Čehi se silno kesajo, ker jih niso svoječasno podeželi. Če bi mi zamudili v tem oziru ugodno priliko, potem bi ne bili vredni, da zastopamo ljudske koristi. In kako je pisal glede tega »Narod«, in kako se je zadiral dr. Triller! Zakaj so proti? Ker se boje za svojo kožo. Ni jim mar, da bi obrtniki dobili ceno električno luč in motorno silo. Boje se dobrega vzgleda, ker bi se pokazalo, kako so jo zavozili z ljubljansko elektrarno! Vsi veste, da slovi ljubljanska elektrika vsled visokih cen. Za razsvetljavo velja kilovatna ura 70 v, za motorno silo pa 40 v. Deželna elektrika pa bi bila 8 do 10krat cenejša.

prisegel v srcu, da ne okusim niti kapljice omamljive pijače več.

Ko sem stopal mimo hiš, videl sem skozi okna žar božičnih drevesc. Čim bližje sem prihajal domu, tem težje mi je postajalo pri duši. Ali naj edino jaz pridem brez darila za svoje drage?! K sreči mi je prišla misel. Šel sem hitro v svojo pisarno, razbil steklenico žganja, ki je ležala še na mizi in spravljal črepinje v škatuljo, ki jo je bila dobila najmlajša hčerka pri trgovcu. Kmalu nato nas je poklicala mati v sobo. Nastalo je veliko veselje. Otroci so dobili mnogo potrebnih in koristnih daril. In tudi meni je podarila žena malo stvarico, čedno pipo.

»Draga Lina,« dejal sem svoji ženi, »tu je pa moje darilo«. In podal sem ji omenjeno škatuljo. Odpri jo je in me začudeno pogledala. Jaz sem pa dejal: »To so črepinje moje steklenice. Tri tedne že nisem ničesar pil in ravno kar sem si v cerkvi sveto prisegel, da ne pijem nikdar več. Te črepinje naj bodo priče, da sem zapustil svoje prejšnje življenje.« Dobra moja ženka pogledala me je, dolgo in iskreno, pa je naslonila glavo na mojo ramo in plakala — plakala solze radosti. To je bil srečen, blažen Božič.

nejša. Kako hitro bi bilo tukaj pomagano raznim strokam! Bojijo se, da bi se obrtnikom dobro ne godilo, ker bi potem ne hoteli več občudovati liberalnih elektronov. Zato je tudi važno, da pride S. L. S. tudi v občinskem svetu k rmilu. Mi smo se obračali na Hribarja, a ni hotel dati glasu od sebe. Pomagati in delati nočejo zraven, zato je prav, da se je uveljavil novi občinski volivni red. Treba je osamosvojitve vseh stanov od raznih liberalnih pijavk, in napredek bo zagotovljen v vsakem oziru. Može S. L. S. bodo pokazali v občinskem svetu, da umejo delati. Kakor se je dvignil kmečki stan, tako se mora tudi obrtni. Treba je, da se organizira in v par letih bomo s ponosom gledali v preteklost. Obrtni stan se mora dvigniti analogno z drugimi. To mora biti, ako hočemo postati močan in spoštovan faktor Slovenci v monarhiji. Upam, da bo šel vsak obrtnik s S. L. S., ki je stranka dela in napredka! (Burno odobravanje.)

Za obrtnike.

Predsednik Weibl se je zahvalil dr. Zajcu za temeljit govor, nakar je predsednik obrtno - pospeševalnega urada Ivan Kregar govoril o pomenu tega zavoda. Povdarjal je, da je treba obrtnikom priti večkrat skupaj, da se pogovore o svojih težnjah. Ko se je osnoval obrtno-pospeševalni zavod, se je reklo, da bo takoj pričel s svojim delovanjem. Konstituiral se je kuratorij in izvolili so predsednika. Dež. odbor je najel uradne prostore, vendar pa pisarna še ni urejena, ker še ni ministrstvo za javna dela imenovalo ravnatelja, kateremu je ta zavod podrejen. Upa pa se, da bo v najkrajšem času ta zadeva rešena. Skušalo se bo za ravnatelja pridobiti moža, ki je strokovnjak v moderni tehniki. Pospeševalni urad kljub omenjeni zadevi še deluje. Iz vseh krajev Kranjske dobivamo prošnje za pojasnila, iz Ljubljane nekoliko manj, vendar pa se naj obrtniki v polni meri poslužujejo tega zavoda. Akcija za pospeševanje obrti se je začela pred 16. leti. Napravil se je na Dunaju veliki pospeševalni urad, ki je v vednem stiku z ministrstvom za javna dela in ki je tudi v vednem stiku s pospeševalnimi uradi po posameznih kronovinah. Akoravno pa so posredovalni uradi podrejeni ministrstvu za javna dela, vendar pa so v svoji upravi avtonomni. Za pospeševanje obrti je bilo v državnem proračunu za leto 1908., dovoljenih 933 tisoč 400 K. Iz tega se vidi, da se skuša vedno bolj pospeševati obrt. Za razdeljevanje podpor obrti je ustanovljen na Dunaju poseben državni obrtni svet, v katerem so zastopniki posameznih kuratorijev in drž. poslanci. Kranjsko zastopava dr. Žitnik in jaz. V prvi vrsti se razdeljujejo podpore zadrugam in zlasti surovinskim. Med prosilci je bilo pri zadnji seji največ zadrug iz Češke in Moravske, ker je tamkaj največ omenjenih zadrug. Zato bi bilo tudi prav, da bi se tudi na Kranjskem začele snovati surovinske zadruge, ker le zadruge se podpirajo z državnimi sredstvi, posamezniki ne. Pa tudi kreditno vprašanje obrtnikov se more rešiti ugodno le s pomočjo zadrug, ki dobe ceneno državno posojilo. Zato so velike važnosti pospeševalni uradi, ki v tem oziru posredujejo, ki pa tudi posredujejo pri uravnavi obratovališč, dobavi surovin itd. Pripomočkov je torej danih precej, treba jih je samo izrabiti, kar je mogoče le, ako se obrtniki organizujejo. Ako se to zgodi, ne bodo romali tisočaki samo v tuje dežele, tem-

Na omari stoji še danes ona škatulja s črepinjami. Jaz pa sem ostal zvest svoji obljubi in tudi blagoslov božji ni izostal. Ponovilo se je zaupanje mojih naročnikov in počasi je šlo zopet naprej. Kar sem bil preje daroval steklenici, pijanosti, to sem pridobil nazaj, samega sebe, srečo v rodini, spoštovanje drugih ljudi in svoje premoženje. Ker pa daje sloga moč, pridružil sem se abstinenčnemu društvu, takoj, ko se je bilo ustanovilo v našem kraju in sedaj sem varen in srečen pod njegovo zastavo.

Zahvalil sem se pridnemu možu za njegovo povest in spoznal sem nanovo, kak nebeški dar ljubezni in sreče sme pozdravljati človeštvo v znamenju abstinence. O da bi prav mnogi, posebno žrtve alkohola, sledili zgledu pridnega mojstra in prisegli ob jaslicah božjega Izveličarja isto, kar je prisegel v sveti noči naš mojster. Resnična, srečna in blažena božična radost bode tedaj zopet zavladala v marsikaki hiši in v marsikakem srcu, ki je bilo izgubilo mir, veselje in srečo. Lepše in bolj ljubko bode potem zadel angelški spev božičnega pozdrava:

»Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!«

več tudi na avstrijski jug, zlasti na Kranjsko. Pospeševalni zavod potrebuje za uspešno delo samo moralne podpore od strani obrtnikov. Tukaj je in kdor rabi podpore, naj se nanj obrne. Poslužujejo naj se obrtniki naprave, ki je zanje ustvarjena. (Živahno odobravanje.)

Po govoru Ivan Kregarja, se je predsednik Weibl zahvalil govorniku in tudi zborovalcem, ki so v obilnem številu prišli na shod, ter jih pozval, naj se vedno odzovejo vabilu Obratne zveze. Na to se je shod zaključil.

Štajerske rovice.

Št. Lenart v Slov. goricah. Volitve v občinski zastop trga Št. Lenart so pred durmi. Rekurzi so rešeni, večinoma samo v prid »Nemcev«. Vendar se »fünfarji« hudo bojijo za občinske sedeže, zato je sklicujejo sedaj večer za večerom tajne sestanke, o katerih pa se izve marsikatero. Šentlenartski nemčurji so namreč veliki prijatelji alkohola, posebno šnopsa, in ko se ga čez mero nalezajo, postanejo zgornji in marsikateri izda v tem položaju »skrivnosti« izza tajnih sestankov. — »Fünfarji« imajo velik strah pred Slovenci.

Kako se boje resničnih števil. Slovenci v spodnještajerskih mestih in trgih, kjer vladajo Nemci, so uvedli privatno ljudsko štetje, da zamorejo potem kontrolirati šteje komisarjev, ki jih najame »Volksrat«. Ves nemško-nacionalni tabor je sedaj na nogah in kliče oblastva na pomoč zoper Slovence, ki izvršujejo baje s tem velik del »panslavističnega« programa. Prepozno so prišli Nemci na to, Slovenci imajo že večinoma povsod izvršeno privatno štetje.

Ljudsko štetje. Nemci so izdali parolo, da bodo lepo tiho pripravljali tla za ljudsko štetje. Znali so si pridobiti glavarstva za to, da so se za števne komisarje v najvažnejših občinah na jezikovni meji nastavili najzagrizenejši renegati in volksratovci, ne da bi se jim pridjalo Slovence kot namestnika. In tako lahko pričakujemo, da bodo ti valpeti volksratovi na stotine Slovencev prišli med Nemce. Zatorej moramo zdaj uporabiti ves čas do ljudskega štetja, da počujemo ljudstvo. Dolžnost naših zaupnih mož pa tudi je, da do 5. februarja pri županu vpregledajo, kako so se fabricirali pri štetju Nemci. Vsak sumljiv slučaj je treba takoj javiti politični oblasti.

Iz okolice Ljutomera. Stara zahteva kmetov Murskega potja in Slov. goric je, da se ustanovi v bližini Ljutomera kmetijska šola za slovenskim učnim jezikom. Vsa zadeva je bila že v toliko zrelo, da smo za gotovo pričakovali, da dobimo že leta 1911. to prepotrebno šolo. A neko liberalno človeče, ki nosi po milosti naših mož razna častna mesta, združena z dobrim zasluzkom, je vedno in vedno delovalo na to, da se je prvotni načrt po njegovem okusu izpremenil in s tem zadal vsled needinosti šoli smrten udarec. »Narodni Dnevnik« sicer skuša v dopisu iz Cvena sumno vreči na nekoga, ki ga ne imenuje, a mi ga poznamo. Ta velikan je znani Tone Misja, tajnik Ljutomerske posojilnice, v kateri imajo večino naši možje. Zakaj si »slavni« dopisnik »Dnevnika« ne upa imenovati Misja? Zato, ker bi rad celo krivdo zvalil zopet na »klerikalce«. Pa ne boš Jaka! Kdaj bo prišel čas, ko boste kmetje vrgli iz Vašega zavoda človeka, ki dosledno nastopa proti katoliško mislečim kmetom celega okraja? Zobja zob!

Nova kmečka stranka. Pod patronanco propalega kandidata, hudega liberalca Mursa je sklical nek »pripravljalni odbor« shod kmetov na Cven pri Ljutomeru, da se ustanovi nova kmečka stranka. Zanimivo je, da so na čelu te nove »organizacije« stali sami slogaši in liberalci. Na vabilih se je reklo: »da se odpravi strankarstvo med kmeti«. Pravzaprav je tisti, ki je klanfal vabila, imel v mislih »Kmečko zvezo« in te preklicane »klerikalce«. Liberalna stranka je prišla povsod na kant, zatorej hočejo liberalci jahati med kmeti zopet neodvisnega konja. Pa ponesrečilo se jim je. Shod je bil velika blamaža za liberalne in neodvisne sklicatelje. Ko so naši možje izvedeli, da vabi celjski »Narodni Dnevnik« na ta shod, imeli so dovolj. Pomilujemo pa tiste možje, ki so se dali preslepiti. Mi imamo svojo »Kmečko zvezo«, ki nas združuje tako v gospodarskem kakor političnem oziru.

Trg Šoštanj — mesto. Občinski zastop trga Šoštanj je vložil na vse pristojne oblasti prošnjo, da se povzdigne trg v — mesto. Deželna oblastva so že privolila v to, čaka se šele na dovoljenje z Dunaja. Šoštanjski

nemčurski mestni zastop se že se naj pripravlja na to povzdigo ter misli povabiti vso štajersko nemštvo k posebni slavnosti. Če le bo kaj!

Mariborska okolica je preprežena z sudsarkinimi in sulferajnskimi podružnicami. Súdmarkine podružnice so v Hočah, Pobrežju, Studencih, Razvanju, na Teznu, Kamnici, St. Ilju, Pesnici in Leitersbergu. V vseh teh krajih so tudi podružnice sulferajna. K Božiču so cirkulirale posebne pole od teh podružnic od hiše do hiše za novoletna darila. In podružnice »Slovenske Straže« ...?

Samoumor. Mesar A. Plaskan v Žalcu si je prerezal žile in je izkrvavel. Našli so ga mrtvega. Mož je bil jetičen ter si je raditega končal življenje.

Mesto učiteljice je razpisano na šoli v Petrovčah pri Celju s kompetenčnim rokom do vstetega dne 31. decembra 1910. Prošnje se pošiljajo do istega dne krajnemu šolskemu svetu Petrovčeh. Petrovčeh ob železnici Celje—Spodnji Dravograd slovi kot eden najlepših krajev v divni Savinjski dolini na Štajerskem in je daleč naokrog znano, da biva v Petrovčah vrlo katoliško ljudstvo.

Umrila je v Mariboru vdova Marija Kraigher roj. Pirbas, mati mestnega knjigovodje.

3.145.153 K deficita izkazuje proračun mesta Gradca. Treba bo zato seveda posojila in novih doklad.

Radi bolezní je izvršil samoumor mesarski mojster A. Plaskan v Žalcu. Odprl si je z nožem žile dovodnice. Dobili so ga mrtvega.

Dnevne novice.

Protialkoholni shod duhovnikov. Še enkrat opozarjamo na ta shod, ki bo v četrtek, 29. decembra ob 9. uri dopoldne v dvorani K. S. Z. (»Union«) ter prosimo in pričakujemo važnosti predmeta primerne udeležbe. — Vodstvo D. T. Udeležbo je naznanil iz lastne iniciative tudi presvetli g. knezoškof.

Železnica z Vranskega čez Trojano na Domžale? C. kr. železniško ministrstvo je izročilo napravo generalnega načrta za železnico Vransko-Motnik-Trojano-Domžale stavbnemu inženirju Viljemu Lindauerju v Celju, ki bo začel v kratkem s trasiranjem.

Kako se Nemci učijo slovenskega jezika. »Schulverein« je o Božiču razdelil darila po 10 K med one nemške učiteljice v Celovcu, ki obiskujejo slovenski kurz. Jasno je, da »Schulverein« ni tako navdušen za slovensčino kot tako, marveč ima le namen, podžgati nemške sinove, da se za silo nauče slovensčine, da morejo potem iz slovenskih krajev izpodriniti zadnjega slovensko mislečega učitelja. Ne moremo si kaj, da bi ob tej priliki znova ne opozarjali merodajne naše kroge na veliko važnost, ki jo ima popolno znanje nemščine zlasti v teh narodno tako napetih razmerah za slovenske srednješolce in visokošolce kot bodoče učitelje, profesorje in uradnike. Neovržno dejstvo je, da je v zadnjem desetletju znanje nemščine med nami nazadovalo, da dela raba tega jezika marsikomu velike težave zlasti v govoru. Vzrok leži v splošnem narodnem probujenju, ki je pomedlo z nemško konverzácijo med nami in vplivalo tudi na šole tako, da se dijak v tem predmetu ne nudi več toliko, kolikor in kakor bi se moralo, da bi si jezik popolnoma osvojil, kakor je bilo to v prejšnjih časih. Znano je, da so preje mnogi Slovenci s svojo bistro glavo tako prodrli v duh nemškega jezika, da so v tem prekosili celo marsikatero Nemce, danes pa prihaja celo marsikak naš akademikar v zadrego, kadar se mora posluževati nemščine. Današnje razmere, ko Nemci kot jastrebi preže na zasedenje uradn. mest, nujno in kategorično zahtevajo, da se v naših šolah nemščini posveti velika pažnja. Pri tem je treba vpoštevati tudi okonost, da se dijak danes zunaj šole ne nudi več prilika nemškega govora in mora tudi to pomanjkljivost nadomestiti šola. Po uk nemščine se mora torej urediti tako, da dijak ne bo samo skozi in skozi poznal slovniška pravila in zgodovinski razvoj jezika, marveč da bo tudi v ustni rabi popolnoma izvežban in mu bo tekla nemška govorica gladko in neprisiljeno. Dijak naj se seznani čimbolje tudi z nemško literaturo, zgodovino in nemškimi kulturnimi razmerami. Cilj mora biti ta, da bodo Slovenci jezikovno tudi glede nemščine boljše ali pa saj enako kvalificirani kakor Nemci, sicer pa znanje vsakega tujega jezika razširja obzorje duha in ravno Slovenci slovijo, kakor izpričuje revija »März« v svoji zadnji številki, po tem, da so se od sosedov Nemcev v lastni narodni prid veliko naučili, tako da

reprezentirajo danes najboljši slovenski element na jugu. Ne šovinistično vpitje, ampak trezna pamet nas bo rešila!

+ **Kako kmet dela draginjo.** Natančno 22. t. m. se je zgodil nekje na Gorenjskem tale slučaj: Mesar je kmetiči, ki je prodajala prešice, katere so plačali se nedavno povprečno po 34 kr. funt žive vage, ponudil 23 kr. in tako za njim vsi drugi, češ, če nočeš tako prodati, pa jih obdrži, se nam ni treba zanje puliti. Zdaj pa pomisli človek, da prodajajo ti mesarji slanino po 95 krajcarjev kilo, meso po 1 fl., stane jih pa funt žive vage 23 krajcarjev. Če računamo vse stroške, imajo najmanj 50% dobička! Zdaj pa kdo povej, kdaj ima kmet 50% dobička od svojih prodanih pridelkov? — Očividno.

+ **Rekonstrukcija ministrstva.** »Kölnische Volkszeitung« objavlja poročilo svojega dunajskega informatorja, v katerem piše, da se bo »rekonstrukcija« avstrijskega ministrstva omejila na to, da bo Bilinski odložil finančni portfelj in da bodo Čehi dobili dva ministra. — Beležimo.

+ **Umrli** je v Celju bivši župan Julij Rakusch. Rajnik je bil, dasi slovenske krvi, zagrižen sovražnik Slovencev. Dobri Bog mu bodi milostljiv!

+ **Socialno-demokratsko sovražstvo.** Za časa nekega štrajka nakladalcev premoga v Rouenu je socialni demokrat in tajnik francoske strokovne organizacije za nakladalce premoga Durand na štrajkovskem shodu predlagal in prebral resolucijo, da je delavec Dongé, ki se štajkovcem ni pridružil, zaraditega k smrti obsojen. Delavci so Dongéja kot stavkoka za nato res ubili. Nedavno pa je porotno sodišče v Rouenu tajnika Duranda zato k smrti obsodilo, kar je čisto pravično, zakaj kam pridemo, če bodo tajniki organizacij obsojali na smrt ljudi, ki se ne pridružujejo njihovim sklepom. Toda socialni demokratje drugače sodijo. Centralna komisija nemških socialno-demokratskih strokovnih društev je te dni poslala francoski pismo, v katerem protestira, »da so sodniki v Rouenu z obsodbo tajnika Duranda se postavili na stran podjetništva«. Tako sovražijo socialni demokrati vse, kar z njimi v en rog ne trobi, da zamerijo porotnikom, če obsodijo socialnega demokrata, kateri na shodu predlaga, da se ima nesocialno-demokratski delavec, ki ne stavlja takrat, kadar rdeča organizacija hoče, ubiti! Kaj bi bilo šele, če bi ti ljudje res kdaj na krmilo prišli! Namesto kraljestva svobode in bratstva bi ustanovili najbrž že prvi dan veliko klavnico za vse ljudi, ki jim niso pogodu, potem pa bi voditelji konfiscirali njihovo premoženje. Taine v svoji zgodovini francoske revolucije lepo popisuje, kako so Jakobinci to delali, naši sodrugi jih pa bodo brezdvoma daleč prekosili.

+ **Po pasivnem odporu.** Z južne železnice se nam piše: V sled privoljenj ob znani pasivni resistenci meseca septembra t. l. je avanzma uradnikov in poduradnikov za novo leto 1911 v čast direkciji povoljno izpadel. Imenovani so v višje kategorije, in sicer nadrevidentom Petek Iv. v Ljubljani in Pahor Lavoslav v Borovnici (premeščen v Ljubljano); revidentom Bartl Ivan, Košir Josip, Osterman Fran, Primc Josip in Tertinek Fran Ljubljana; pristavom Pertot Fran v Trbovljah. Vrhutega je znatno število uradnikov in poduradnikov pomaknjenih v višje plačilne razrede, tako da je direkcija svoje obljube častno rešila. Zdaj pa naj govore širokoumni socialni demokrati in svojim zaslepljenim sodrugom dopovedo, da se brez njih ne da nič doseči. Uradništvo je za enkrat z doseženimi uspehi zadovoljno, če so pa tudi privrženci socialnih demokratov, to pa naj sami povedo.

+ **Razpisana srednješolska mesta.** V zadnjem času so bili razglašeni do 25. decembra sledeči razpisi: Klasična filologija: Breginja (Bregenz, g., L. Gr. 15. I. 1911), Praga-Novomesto (g., L. Gr. d., 14. I. 1911), Praga-Staro mesto (g., L. Gr. d., 14. I. 1911), Mies (g., L. Gr. d., 18. I. 1911). — Moderna filologija: Bruck ob Muri (r., Fr. D., 15. I. 1911), Gradec (I. r., Fr. D. in E. fr. d., 15. I. 1911), Ljubljana (I. drž. g., Sl. I. gr., 10. I. 1911), Dunaj III. (r., Fr. D., 20. I. 1911). — Zgodov. zemljep. skupina: Dunaj II. (I. r., H., 20. I. 1911). — Mat.-fiz. skupina: Dunaj I. (r., M. Geom., 20. I. 1911). — Telovadba: Dunaj III. (r., 30. XII. 1911), Dunaj VIII. (r., 30. XII. 1911). — Kratice in znaki kakor navadno.

— **Cesar je imenoval** ministerialnega tajnika v patentnem uradu, dr. Ivan Šumana, za sekcijskega svetnika.

— **Huda železniška nesreča** se je zgodila v soboto 24. t. m. v Beljaku. Ob 3. uri 35 minut zjutraj je iz Beljaka proti Celovcu odhajajoči osebni vlak zadel skupaj z brzoznim tovornim

vlakom št. 455 iz Maribora v neposredni bližini glavnega kolodvora. Razbil se je prvi voz osebnega vlaka in trije vozovi tovornega vlaka, ki so se čez nasip prevrnili. Ubit je bil prtljažni sprevodnik osebnega vlaka Lilg, težke poškodbe je zadobil strojevodja tovornega vlaka Türk in nekoliko lažje strojevodja osebnega Ružička. Ranjena sta tudi vlakovodja Schmiedt in sprevodnik Hofmann. Od potnikov je bila le ena dama lahko ranjena. Kriv je menda asistent na kolodvoru, ki je poštni vlak pustil iz kolodvora, predno je došel nekoliko zakasneli tovorni vlak.

— **Tatvina v župnišče.** V Rihenbergu pri Gorici so med polnočnico tatovi vlomili v župnišče. Razbita so vrata in okno. Bili so prepadeni. Odnesli so le iz kuhinjske shrambe neke male jestvine. To je že drugi poizkus, vlomiti v župnišče v teku treh let. Vselej v smeri do uradne sobe.

— **Oporoka škofa Nakića** določa do 50.000 K v dobrodene namene. Za katoliški tisk 10.000 K in še druge nedoločene vsote.

— **Za vikarja splitske škofije** je bil imenovan dosedanjí škofov koadjutor Palunko. — Kot naslednik škofa Nakića se imenujejo provincial bosenskih frančiškanov o. Alojzij Mišić, frančiškanski definitor v Rimu Lulić in pomožni sarajevski škof dr. I. Sarić.

— **Za okrajnega glavarja** v Celovcu je imenovan Ivan vitez pl. Rainer zu Harbach.

— **Avtomobilni osebni promet med Bovecem in Sv. Lucijo.** Poroča se, da nameravajo nekateri podjetni Bovečani uvesti najkasneje s 1. marcem 1911 avtomobilni promet za osebe. Vozila bosta dva avtomobila, ki bosta imela prostora vsak za 20 oseb.

— **Umrli** je v Korčuli bivši dalmatinski državni poslanec dr. Josip Zafron. — V Zagrebu je nenadoma umrl ravnatelj užitinskega urada Vaclav Hacker. Zadela ga je srčna kap.

— **Premeteni slepar.** Varnostnim organom dobro znani France Gradadolnik, 36 let star iz Horjula, je prignal iz Ljubljane v Št. Vid dva konja. Ustavil se je v Dolenčevi gostilni, se izdal za lastnika konj, katere je spravil v hlev, češ, da bo tu prenočil. Živino je dobro nakrmil pri vsem tem pa tudi na sebe ni pozabil, kajti njegov račun ni znašal nič manj kot 24 K. Izdal se je za posestnika iz Gorenjskega. Drugi dan jo je hotel s konji odkuriti, a ni šlo. Končno si je izmisli, naj mu gostilničarka napiše list z njegovim računom, katerega bo oddal lastniku konj, ki biva v Železnikih. Gostilničarka se mu pa ni vsedla na to limanco, marveč naznanila zadevo orožništvu, kateri so pretkanega sleparja aretovali, konje pa izročili občinskemu uradu v Št. Vidu.

— **Prošnja.** Pokojni Franc Češnovar, ki se je, kakor je poročal »Slovenec«, ponesrečil v Zagorju ob Savi dne 3. decembra, da je na mestu izdihnil, je zapustil šest še nepreskrbljenih otrok. Najmanjši je star poldrugo leto, dva večja otroka sta pa pohabljeni. Ena dekle, stara 20 let, ne bo nikoli za nobeno delo, velika je 70 cm, večji fant hodi ob palci. Družina, ki je bila navezana samo na očetov zaslužek, je zdaj brez sredstev. Zato se obračamo do znancev rajnega, pa tudi na druga usmiljena srca, za kakšno novoletno darilo, za kar jim bodo ubogi otroci blagega, za krščansko delo tako požrtvovalnega rajnega, gotovo zelo hvaležni. Darovi naj se pošiljajo na župni urad v Zagorju ob Savi.

— **Z Breznice.** Tukajšnji p. n. trgovci in trgovke darovali so, mesto da bi delili odjemalcem novoletne skladne koladarje, 118 K za tukajšnjo revno šolsko mladež. V isti namen daroval je še neki gospod pod »neimenovan« 50 K in domači g. župnik Lavrič Jožef 14 K. S skupno vsoto 182 K nabavila se je obutev 27. ubogim učencem - šolarjem. Vsem preblagim dobrotnikom se v imenu obdarovane šolske mladeži najpriščneje zahvaljujemo. Velecenjeni trgovci in spoštovane trgovke, bodite prepričani, da so vam obdarovani ubogi otroci presrečno hvaležni. Zahvaljujemo se posebej še trgovcu, županu in krajnemu šolskemu nadzorniku gosp. Finžgarju Ivanu, ki je imel z nabiranjem denarja in nabavitvijo črevljev obilo posla.

NAŠ PODLISTEK.

Z novim letom prične »Slovenec« priobčevati veleznanimiv podlistek iz peresa slavnega pisatelja P. Luisa Coloma S. J., povest

Juan Miseria.

Iz španskega prevel E. T. Ze danes opozarjamo čitatelje na to izredno povest, ki bo »Slovenec« pridobila zopet mnogo prijateljev

DALMACIJA DR. ŠUSTERŠIČU.

Načelniku S. L. S. je došla sledeča brzojavka:

Podgora. U odlučnim časovima osobito bosanskog s veučilišnog pitanja pokazaste gdje su nam braća, zato vam veseleći se slozi braće izriče vječnu hvalu i priznanje harna pravaška organizacija! — Jozo Pavlinović, predsjednik.

Nadalje:

Hrvati Sinjskega kotara najsrdačnije zahvaljuju vašem rodoljubnom zanjimanju u delegacijama u obrani hrvatskih pravica, ugroženih od vanjskih i nutrenjih neprijatelja. Živio dr. Šusteršić! Živela slovensko-hrvatska uzajemnost! — Sledi 152 podpisov, na čelu nar. zastopnik P. Simunić P. Vuletić, predstojnik kotarskega odbora stranke prava, M. Perić, član uprave stranke prava, A. Žitko, c. kr. bilježnik, cela vrsta županov, duhovnikov, občinskih svetovalcev itd.

Enak pozdrav je sprejel dr. Šusteršić od Hrvatov grada Spljet in njegove okolice s sto podpisov.

POSLANEC UDRŽAL O POLOŽAJU.

Praga, 27. decembra. Poslanec Udržal razpravlja v »Venkovu« o položaju. Med drugim izjava: »Kanalne predloge »Poljskega kola« so omogočile Bienertu, da je odstopil, kar je že dolgo želel. Odstop je pospešila sloga Čehov. Bienert je zelo srečno padel, ker ni bil ob njegovem padcu nihče poškodovan. Brez katastrof se finančne predloge izven parlamenta ne morejo rešiti. Zanesljivi večini mora pripadati poleg Nemcev in Poljakov tudi del drugih avstrijskih Slovanov. Čehi so že izjavili, da bi dovolili državne potrebščine, če se jim prizna popolna enakopravnost z Nemci. Pred vsem se pa mora omogočiti delozmožnost češkega deželnega zbora.

GESMANN O POLOŽAJU.

Daljši članek je objavil Gessmann v »Reichsposti«. Naglaša v njem, da bo krščansko-socialna stranka že sama napravila red v svojih vrstah in da ostane trdna. Sodi, da izgubljata narodnost svojo izključno važnost in da so krščanski socialci za narodno spravo. Sodi, da se bodo v parlamentu strnile svobodomiselnne stranke.

KHUENOV NAČRTI.

Khuen je izjavil, da notranje ministrstvo dela na volivni reformi, a da ne zna, kdaj da predloži parlamentu reformo. Preosnovati namerava tudi upravo tako, da se bodo imenovali uradniki. Naznanil je tudi, da pride še januarja cesar v Budimpešto.

VAŽNE DIPLOMATIČNE PREOSNOVE.

Šentpeterburški diplomati so prepričani, da dela Nemčija na to, da se sprijazni Avstrija in Rusija. Trdi se celo, da odstopi Aehrenthal in da mu sledi grof Berthold.

VASIČEVA OBSODBA.

Avstrijski uradni brzjav izjavlja z ozirom na Vasičevo razpravo, da je izbral Vasič znanje z avstro-ogrskim dragomanom za fantastične trditve, proti avstro-ogrskemu poslanstvu. Navinost njegovih izpovedi kaže najbolje, ker je izpovedal, da ni hotel potovati na Dunaj, dasi mu je bilo rečeno, da ga čakajo visoki dostojanstveniki zunanega ministrstva. Bajke so tudi njegove druge trditve, kakor tista o skrivnostnem zastrupljenju v Zagrebu. Razprava je zgolj potrdila, da je občeval Vasič z nekim funkcionarjem nekega poslanstva, česar pa nihče ni zanikaval. Obsojen je bil Vasič v petletni zapor.

PRVI POUČNI TEČAJ ZA ŽUPANE IN OBČINSKE FUNKCIONARJE V LJUBLJANI.

Danes se je izvršil prvi poučni tečaj, ki ga je priredil deželni odbor za župane ljubljanske okolice. Udeležba je bila nad vse častna; posamezne občine so bile zastopane celo po več — do pet — odposlancih, tako da je bila dvorana S. K. S. Z. v hotelu »Union« čisto napolnjena.

Deželni odbornik poslanec dr. Vl. Pegan kot voditelj poučnega tečaja je v obširnem, temeljitem govoru pojasnjeval navzočim občinskim zastopnikom dolžnosti, ki jim jih nalagajo zakoni, predvsem občinski red. Ni naš namen in tudi ne pripušča prostor, da bi se obširneje bavili z nad vse zanimivimi izjavami. Omenjamo le pouk občinskim zastopnikom glede njihovih avtonomnih pravic, ki jih jim daje ljudstvo s tem, da jih prosto izvoli, česar državni uradniki nimajo. Zato naj tudi županstva ne klonjejo vsakokrat tilnika in naj si izvojujejo pravico tu-

di od državnih uradov, če jim jo ti hočejo kratiti. Predvsem pa naj občinski zastopniki vedo, da njihov edini gospodar ni le okrajni glavar, kakor v mnogih krajih še vedno mislijo, ampak da je nadzorstveno oblastvo glede občinskega gospodarstva najvišje avtonomno oblastvo: deželni odbor.

Deželni tajnik Fr. Korošec je nato obširno in temeljito tolmačil novi občinski volivni red in vsa s tem združena opravila. O ravno tem predmetu je govoril tudi še deželni odbornik dr. Pegan, ki je odgovarjal na veliko stavljenih vprašanj za pojasnila. Pojasnil je bistvo občinskih poslov, tako domovinski zakon, občinsko upravo sploh in tako dalje.

Natančno poročilo o celi prireditvi prinese »Občinska Uprava«, katero priporočamo v obilo naročanje. Lahko se reče, da je bil dan 27. decembra 1910 za razvoj naših županstev zgodovinski dan, posebno ker se je ta dan podrla ograja, ki je doslej preprečevala osebni stik avtonomnih županstev z deželnim odborom.

Vsa čast pa tudi občinskim zastopnikom, ki so se v tako častnem številu udeležili predavanj, kar priča, kako željni so pouka.

VABILO.

Cecilijino društvo za stolno cerkev svetega Nikolaja v Ljubljani je prosilo veleblagor. g. c. kr. deželnega predsednika, naj bi pripoznal in podelil jubilejsko svetinjo gospodični Elizabeti Ihanovi, ki že štirideset let neprenehoma deluje kot korna pevka pri cerkvi sv. Nikolaja. Prošnja Cecilijinega društva se je uslišala in v nedeljo, novega leta dan, ob 11. uri dopoldne se bode svetinja slovesno izročila v veliki dvorani knezoškofijske palače v drugem nadstropju. Uljudno vabimo k tej slovesnosti vse cerkvene zbore ljubljanske, člane Cecilijinega društva in prijatelje cerkvene glasbe.

Ljubljana, dne 26. decembra 1910. Za odbor Cecilijinega društva stolne župnije sv. Nikolaja:

Dr. And. Karlin, predsednik.
Stanko Premrl, tajnik.

Ljubljanske novice.

Ij **Deželni glavar na Kranjskem** dvorni svetnik Fran pl. Šuklje je v važnih deželnih zadevah za nekaj dni odpotoval na Dunaj.

Ij **S. K. S. Z.** naznanja, da se danes z ozirom na božične praznike ne predava. Bodoči terek predava v S. K. S. Z. gospod primarij dr. V. Gregorič o silno zanimivem predmetu, na kar že danes opozarjamo.

Ij **Opozorilo za bližajoče se ljudsko štetje.** Ljudsko štetje se ima vršiti po stanju dne 31. decembra t. l., ko bo večina dijakov, učencev in učenk na počitnicah. Pri tem se kaj lahko primeri, da ne bodo nikjer popisani. Z ozirom na to se ljubljanski gospodarji nujno opozarjajo, da popišejo vse take začasno doma bivaajoče učence tu v Ljubljani s pripombo, da je ta ali oni slučajno bil tisti dan odsoten na počitnicah. Le na ta način bo ljudsko štetje pridobilo na zanesljivosti in točnosti.

Ij **Živinski semnji v Ljubljani — prepovedani.** Deželna vlada je prepovedala do nadaljnje odredbe v Ljubljani živinske semnje, ker se je konstatirala pri nekem živinskem transportu kuga na gobcih in parkljih.

Ij **Ljubimska drama.** Včera ob tričetrti na 1. uro popoldne sta šla po Cesti na Rožnik 25 let stari pleskarski pomočnik Ludovik Habit, pristojen v Maribor in 22 let stara služkinja Ana Planinšekova, rodona iz Poljan pri Kresnicah. Ker se je bil Habit menda nad svojo ljubimko Planinšekovo začel razburjati, mu je ta zbežala v neko vilo in prosila, da bi jo tam pustili toliko časa, dokler ne odide Habit dalje. Le-ta se je pa ustavil pred vrtnimi vrati in roki držeč neko pismo, začel pripovedovati kako je zaljubljen v njo. Naposled se je dala pogovoriti in šla z njim dalje. Kar naenkrat pa je Habit svoji ljubimki zadal na glavi in vratu z nožem dve rani in jo lahko telesno poškodoval. Planinšekova je nato zbežala proti mestu in glasno klicala na pomoč. Prišedši do mitniške utice pri prelazu na Cesti na Rožnik je prišel nasproti stražnik, ki je poškodovanko spravil v slučajno mimo prišedši izvoščekov voz, ki jo je takoj odpeljal na osrednjo policijsko stražnico, od koder je bila po prvi pomoči policijskega zdravnika odpeljana z rešilnim vozom v deželno bolnišnico. Ko je stražnik hitel proti poškodovanki, je Habit ležal tudi močno ranjen in skoro nezavesten na tleh. Po poškodbi svoje ljubimke, je še sam sebi zadal z nožem dve globoki rani tik pod srcem. Takoj na to so pri-

3-35

„Slovenska Straža.“

SKLAD MOHORJANOV 1910.

133. Mohorjani Košana po gosp. Karolu Lenasi, župniku, 10 K;
134. Mohorjani Sv. Kunigunda 10 K;
135. Mohorjani Sv. Peter na Medv. selu po gosp. Franc Gomilšek, župniku, 10 K;
136. Mohorjani Čemšenik po g. Josipu Zelnik, župniku, 7 K;
137. Mohorjani Sv. Bolfenk pri Središču po g. Ivanu Zdravce, župniku, 7 K;
138. Mohorjani na Golem p. Ig po g. I. Kunaver, župniku, 2 K;
139. Mohorjani v Smihelu nad Pliberkom 15 K;
140. Mohorjani v Planini pri Rakeku po župnem uradu 9 K;
141. Mohorjani v Blagovici 4 K;
142. Mohorjani Ljubno, Štaj., po g. Josipu Dekortu, župniku, 30 K;
143. Mohorjani v Pomjanu po župnem uradu 2 K 40 vin.
144. Mohorjani Stara Loka po gosp. I. Baloh, kaplanu, 24 K;
145. Mohorjani Braslovče po g. Ivanu Vogrinec, 20 K;
146. Mohorjani v Zagorju ob Savi po g. I. Rott, župniku, 15 K;
147. Mohorjani v Makolah po g. Mihaelu Lendovšek, župniku, 5 K;
148. Mohorjani v Dobrni pri Celju 15 K;
149. Mohorjani na Krki po župnem uradu 10 K;
150. Frančiškanski samostan v Mariboru 6 K;
151. Mohorjani v Sevnici ob Savi po g. Petru Gorjup 12 K 70 vin.
118. Mohorjani v Slivnici pri Mariboru, po g. župniku Hirti (zadnjič izkazano brez vsote) 30 K.

Slomškov dar čez 20 K.

Po g. F. Gosak, župniku, nabral g. Anton Stergar, trgovec v Skalari pri Velenju 28 K.

Slomškov dar po 20 K.

148. Ivan Sušnik, kanonik, Ljubljana, 20 kron.

Nadalje se je nabralo kot Slomškov dar.

Fran Bračun, Pola, Via Muzio, 1 K; Konsumno društvo Stari trg pri Ložu 3 K; Anton Pavlič, Loke, 3 K; Bogomir Osojnik, usmiljeni brat, Gradec, 10 K; gospa Marija Rutar mesto-venca na grob pokoj. spej Mariji Kunčič, 10 kron; zbrani pri veselem omizju pri »Štemburju« v Kandiji, povodom krasnega dueta dne 19. decembra, 3 krone 50 vin.

Slovanski vestnik.

sl Zadnje literarno delo Tolstega. Tolstoj je še na smrtni postelji v Astapovu hotel dovršiti članek za »Čitanko delavske mladine«, katero izda »Mlada struja«. Članek je pisan po informacijah o procesu čeških narodnih socialcev in izide istega dne v vseh evropskih jezikih. V češkem jeziku izide v listu »Češke slovo« in v posebnej izdaji v »Mladi struji«. Tolstoj se je namreč v zadnjem času živo zanimal za češko narodno socialno gibanje.

— V Belaticah med ogrskimi Slovinci so imeli nedavno gg. lazaristi sveti misijon. Poleg treh misijonarjev je spovedovalo še devet drugih spovednikov. Osem do devet tisoč ljudi je bilo obhajanih. Po vseh slovenskih župnijah na Ogrskem bi morali imeti večkrat sveti misijon. Bilo bi v vsakem oziru koristno.

sl Slovaki so podlegli pri stoličnih volitvah. Vladni kandidatje so zmagali s pomočjo policije v tovariševskem okraju v vseh razredih. Tudi v Selenči in v Trenčinskem je šlo Slovakom slabo. V Obrovcu so Srbi izdali Slovake. Tudi v Pivnici so vladni kandidatje zmagali s pomočjo Srbov in Nemcev.

sl Ruska korupcija. Zmagovalec revolucije v Moskvi, načelnik tega mesta general Rajngot, je dosegel žalostni konec. Najvišja ruska instances, senat, ga je izročil sodišču. Ta sklep je bil storjen v senatu soglasno, in vendar se ni zgodilo nič nenavadnega. Rajngot je postopal tako, kakor vsak drug ruski visoki uradnik. Obdolžen je, da je iztiskaval denar od raznih korporacij in od privatnih oseb. Od nemškega kluba je iztisnil 13.239 rubljev, od carskega moskovskega društva za rezo žrebcev 4500 rubljev, od moskovskega literarno-umetniškega kluba po 3000 rubljev na leto, od restavraterja Kučerova 1000 rubljev, od moskovskega trgovskega društva 4000 rubljev, od lastnikov nepoštenih hiš po 16.000 rubljev na leto. Koliko so dajali razkolniki, ki so za rusko birokracijo najboljše molzna krava, se ni dognalo. Jako veliko je tudi izprešal pod pretvezo, da gre za razne dobrodelne namene. Teh »prostovoljnih« darov za dobrodelne namene pa ni bilo zapisanih v

nobeni knjigi. Spravil jih je načelnik mesta general Rajngot sam, ter si je delil z dvema svojima višjima uradnikoma. Očitajo mu tudi, da je sebi in nekim svojim uradnikom pod napačnimi pozori dajal velike državne podpore in v ta namen sestavljal napačne dokumente. Skratka, delal je tako, kakor razni tolmačarji, Dumbaczi in drugi, ki igrajo veliko vlogo v ruskem vladnem sistemu. Nedavno je stal v poljskem kraljestvu pred sodiščem okrajni glavar Kavelin, ki je delal ravno isto, kot v Moskvi Rajngot, samo da z manjšim razmahom, ker je bil na nižjem stališču. Toda sodišče ga je oprostilo. General Rajngot se je tudi obilno posluževal pravice pošiljati administrativnim potom v prognanstvo neljube mu osebe. Tako n. pr. je prognal v Sibirijo nekega Sevijelgijeva, ker se je hotel oženiti s plemenitašino, dasiravno je sam bil priprosto rodu.

sl Goreč pravoslavni škof. Pravoslavni škof Saratova in Carincina, Harmogeles, je predložil sinodu spomenico, v kateri zahteva, da bi se ruska državna postava zoper poganе uporabljala tudi zoper skoraj vse novejšje ruske pisatelje, kakor Gorkega, Andrejeva, Arcibaševa, Mežerovskega in celo sotrudnika vladnega lista »Nowoje Vremja« V. Rozanova, ki ima priimek Skolastik pravoslavja. Harmogeles želi, da bi se z vsemi temi ljudmi postopalo kakor s pogani. Za poganе veljajo namreč na Ruskem čisto izjemne postave. Obenem zahteva, da bi se vsi njihovi spisi prepovedali in uničili. Ruska javnost je radovedna, kakšno stališče bo zavzel sveti sinod k temu predlogu.

sl Mažari v Osjeku nameravajo zgraditi svoj poseben mestni oddelek z 80 hišami. Inženirski urad kralj. ogrskih železnic je že zaprosil osješko mestno občino za prepustitev primerne zemljišča, zgraditev ulic in kanalov in vpeljavo razsvetljave. Stvar pride v kratkem na dnevni red v občinskem zastopu.

Po svetu.

Koliko tehtajo kralji? Ob vrodu v veliko jedilno dvorano angleškega kraljevega gradu stoji že več let avtomatična tehtnica. Pokojni angleški kralj je imel namreč veliko veselja s tem, da je vse knežje goste pred pojedino smehljaje povabil, naj na tej tehtnici revidirajo svojo telesno težo. Ta vesela procedura se je navadno tudi ponovila po pojedini. Kralj Edvard je potem osebno vpisal določeno težo svojih gostov v krasen album, ki ima imenljivo naslov: »Zlata knjiga teže kraljev.« Vsakdo, kdor se je tehtal, se je moral poleg zaznamovane teže podpisati lastnoročno, da je tako potrdil resničnost tehtanja. Iz tega zapisnika prinaša »Petit Journal« nekatere posameznosti. Teža nemškega cesarja, ki je bil večkrat tehtan, se menja med 78 in 81 kilogrami. Kralj Edvard pa je tehtal 104 kilograme. Izmed še živčih vladarjev je najtežji bolgarski car Ferdinand, ki tehtal 89½ kg, najlažji pa je ruski car, ki je tehtal tedaj natanko 61-62 kilogramov. Pred 15. leti se je tehtal tudi cesar Franc Jožef v sandringhamskem gradu; imel je 76 kilogramov. Rumunska kraljica, Carmen Sylva, je tehtala 78½ kg.

Zgovorna odvetnica. V Parizu so proslavljali te dni odvetniki na svečan način stoletnico, kar je bil na francoskem ustanovljen odvetniški poklic kot uradno dovoljen in zavarovan. Na svečani skupščini je imel predsednik odvetniške zbornice govor, iz katerega posnemamo sledeče: »In ako so v starem Rimu kakor tudi na Grškem vršili odvetniško dolžnost v glavnem moški, vendar pišejo zgodovinarji, da ste v Rimu to nalogo vršili odlično tudi dve velikodušni ženski, po imenu Amalija in Hortenzija. Ničesar torej ni več novega pod tem božjim solncem! Toda po pripovedovanju Valerijana Maksima, je neka gotova Franciska tako škandalizirala sodnike s svojim obnašanjem in neumerjenim govorom, da so ji končno zabranili govoriti na javnih mestih. Nadejajmo se, gospoda, da se zgodovina v tem pogledu ne bo več ponovila!« Na to so se zbrani odvetniki spustili v gromovit smeh na račun petnajstih pariških odvetnic, ki so bile tudi na skupščini.

Čez 1800 let izkopana. V Pompeji so izkopali truplo neke Pompejčanke, ki je bila pokopana nad 1800 let. Pri mrliču so našli velike dragocenosti. Dopršeno umetniško izdelana sta dva uhana, ki imata 21 biserov.

Tisoč sirot joka zaradi grozne nesreče v Lancashiru, kjer so se vneli plini in so bili ubiti vsi rudarji, ki so takrat delali v rovu. Neka vdova je ostala sama z 10 otroci, neka druga je izgubila moža, štiri sinove in 2 brata.

KLOBUKI, CILINDRI

čepice, kravate, perila samo zadnje novosti v modni in športni trgovini za gospode

P. Magdič

Ljubljana, nasproti glavne pošte.

St. 38607.

Razglas.

Pobiranje pasjega davka za leto 1911 se bode pričelo z 2. dnem januarja 1911. Ta davek je plačati v okrožji ljubljanskega mesta od vsakega psa, izimši od psov, kateri so za varstvo osamljenih posestev neobhodno potrebni.

Lastniki psov naj si preskrbe za to leto veljavnih pasjih mark, najkasneje do 20. februarja 1911 pri mestni blagajnici proti plačilu

8 kron.

Z ozirom na § 14 izvršilne naredbe o pobiranju pasjega davka opozarjajo se lastniki psov, naj pravočasno vplačajo takso, ker bode polovil konjač od 20. februarja 1911 nadalje, vse one pse, kateri se dobe na ulicah brez veljavnih mark.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 6. decembra 1910.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni
c. kr. deželne vlade svetnik:

Laschan I. r.

Agenti

3697 2-1

za prodajo srečk se iščejo proti veliki proviziji in nagradi. Ponudbe naj se pošiljajo na: Banka Alexander, Budapest Hauptpostfach 126.

Za »Marijine družbe« se priporoča:

2 »Tantumergo«

Zložil Al. Mihelčič, op. 10. Prodaja »De-
kliška Marijina družba« v Metliki. 3642

Dekle

poštenih staršev, zanesljiva, ki zna nekoliko šivati mogoče tudi kuhati, ima veselje do trgovine, in gostilne na delu se sprejme po dogovoru. — Naslov se izve pri upravnistvu »Slovenca«. 3700 1

Hiša na Svetju

Proda se iz proste roke radi družinskih razmer blizu dveh tovarni in železn. postaje Medvode ležeča hiša z nekaj polja in vrtom, posebno pripravna za kakoga vpojojenca. Ceno in drugo pove lastnica M. Rija Šusteršič Svetje 5 p. Medvode. 3682

Zlatnina

v najraznovrstnejših, priznanih okusnih vzorcih in po nizkih cenah za darila

za Novo leto

se dobi pri zlatarju

I. Vecchiet

Ljubljana, nasproti glavne pošte.

2714

3811

Dobro idoča

10

gostilna

s posestvom, gospodarskimi poslopi, lepim vrtom itd. se daje na Savi pri Jesenicah takoj v najem.

Gostilna se nahaja ob glavni cesti v neposredni bližini tovarne. Natančneje pojasnila daje ZASTOPSTVO GOSPOVE PIVOVARNE na Jesenicah, Gorenjsko

Lepa novoletna darila!

Najbogatejša in velikanska tovarniška zaloga po najnižjih cenah.

Budilke od . . . . . K 3— naprej
nikelnaste ure od . . . . . " 5—
srebrne ure od . . . . . " 7—
šivalni stroji, najnovejši, od . . . . . " 60—

Vse novosti in velika izbira briljantov, srebrnine, čina-srebra, namiznih oprav, nastavkov, vaze itd. Ceniki s koledarjem in lepi plakati (kinč za gostilne) tudi po pošti zastoj. — Najboljša postrežba.

Za obilne naročbe se priporoča:

FR. ČUDEN, urar v LJUBLJANI

(samo nasproti frančiškanske cerkve).

ZIMSKO PERILO

za gospode, dame in otroke, bluže, spodnja krila, hišne ha-je, nočne čevlje, vse v največji izbiri in najboljši kakovosti v modni in športni trgovini

P. Magdič

Ljubljana, nasproti glavne pošte.

3012

Vzorci na razpolago!

NOVOSTI MANUFAKTURNEGA BLAGA 1910!

Vzorci pošiljava franco!

LENASI & GERKMAN

Ljubljana, Stritarjeva ulica 4.

Sukno, kamgarn, damsko blago, delen, batist, zefir, kreton, platno, šifon, gradl, garniture, preproge, zavese, odeje, pleti, šerpe, rute v veliki izbiri.

SOLIDNE CENE.

351

Knjigoveznica „Katol. tisk. društva“ v Ljubljani

se priporoča v izdelavo vsakovrstnih knjigoveških del.

Specijaliteta: črtanje poslovnih knjig

za denarne zavode, trgovce, tovarnarje, društva i. t. d.

Vsako naročilo se točno in natančno po predpisu

izvrši. Raznovrstni vzorci na zahtevo brezplačno.

St. 38747.

Razglas.

3693

C. kr. poljedelsko ministrstvo izdalo je dovoljenje, da se sme večja množina argentinskega mesa tudi v Ljubljano poslati in tukaj občinstvu oddajati.

Vsled tega se po naročilu c. kr. deželne vlade v Ljubljani z dne 29. nov. 1910. št. 28906 javno naznanja, da je argentinsko meso podvrženo vsem onim preglednim predpisom, ki so veljavni za prodajo domačega mesa v Ljubljani. Prodajalnice z argentinskim mesom morajo biti označene s posebnimi napisi in nikakor ni dopuščeno argentinskemu mesu pridevati meso in kosti druge provenijence.

Prestopki teh predpisov kaznovali se bodo po § 64. zakona o živinskih kužnih boleznih z leta 1909, drž. zak. št. 177.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 20. decembra 1910.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni
c. kr. deželne vlade svetnik:**Laschan I. r.**

FRANC SOUVAN SIN

manufakturna veletrgovina

v Ljubljani

Mestni trg št. 22 in 23.

1816 1 Narodno podjetje.

Nizke cene. Solidna posrežba.

lastnik prve največje slovenske svečarne

v Gorici

ulica sv. Antona št. 7.

Priporoča prečistiti duhovščini, slav. cerkvenim oskrbništvom in p. n. slavnemu občinstvu 3315

čebelno-voščene sveče, zvitke, kadilo, med itd. itd.

Kakovost izdelkov in niz? izključujejo vsako konkurenco.

≡ Za Novo leto ≡ znižane cene!

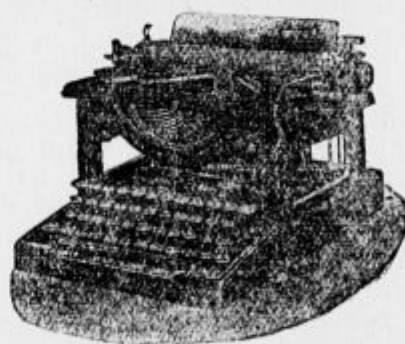
Anton Šarc specijalna trgovina perila.**Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 5**
nasproti glavne pošte.

2964 1

Vrline pisalnega stroja L. C. SMITH & BROS

3551

z ozirom na solidnost in praktično uporabo!

10letno funkcijsko jamstvo!

V Ljubljani v rabi pri: vis. c. kr. deželni vladi, slav. dež. odboru, vodstvu deželne bolnice, mestnem magistratu, trgovski in obrtni zbornici, trgovski in obrtni banki, Kmetiski posojilnici idr. idr.

Zahtevajte prospekte in brezplačno razkazovanje od

THE REX CO, LJUBLJANA

Šelenburgova ulica št. 7, — Telefon št. 38.

Vse druge pisarniške potrebščine.

Rabljeni stroji od K 100.— dalje.

Vsled tečaja na kroglah pri tipkinem dvigalcu:
 Največja prevdarna moč
 Zelo lahak udar
 Najmirnejši tek
 Oster odtis črk
 Nikaka utrujenost pisca
 Tabulator
 Returna tipka
 Spremenljiv valjec

Vsaka tipka teče na 15 kroglah:

Brez vsakega drgnjenja
 Nikako tresenje pri udaru
 Neomejena trpežnost
 Prijetno pisanje
 Dvobarven trak
 Avtomatična premena traku
 Priprava za pisanje matric

Tečaj na kroglah pri tipk. dvigalu

Daje po

4³ 0
4 4 0

UZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI**KONGRESNI TRG 19** registrovana zadruga z omejenim poroštvom **KONGRESNI TRG 19**sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje
nilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Daje tudi svojim članom **predujme** na osebni kredit, vračljive v 7½ letih (90 mesecih ali 390 tednih) v tedenskih, ozir. mesečnih obrokih. kakor tudi posojila na zadolžnice in menice

Dr. Fr. Dolšak I. r.,
 zdravnik v Ljubljani, podpredsednik.

Prelat A. Kalan I. r.,
 predsednik.

Kanonik I. Sušnik I. r.,
 podpredsednik.

Izdajatelj: **Dr. Ignacij Žitnik.**

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: **Ivan Štefe.**